

Szakembertámogatás a rehabilitációban

DR. CSÁKVÁRI JUDIT

DR. BILLÉDI KATALIN

ELTE BGGYK Gyógypedagógiai Pszichológiai Intézet

ICEVI – 2019 Budapest

Vázlat

- Elméleti háttér
- A tervezés folyamata
- Módszertani fókuszok
- Tartalmi fókuszok
- Konklúzió, perspektívák

Elméleti háttér

- Pszichológia a rehabilitációban, több, mint 70 éve
- Rendszerszemlélet
 - Segítő-kliens: önálló rendszer, de egy nagyobb rendszer alrendszere is
- Segítők segítése
 - Szupervízió
 - Esetmegbeszélés
 - Pszichológiai támogatás/konzultáció/terápia
 - **Továbbképzés**

A tervezés folyamata

- Alulról felfelé (Bottom up): szükségletalapú építkezés
 - Mire van igény a rehabilitáció területén általában
 - Mire van igény a konkrét felhasználói csoportban
- Felülről lefelé (Top down): elmélet-vezérelt építkezés
 - Mik a tipikus kihívások a területen
 - Mik a szakembertámogatás bizonyítottan hatékony témái, módszerei
- Szakértői egyeztetés
- Több alkalmas, tematikus építkezés

A tervezés folyamata

- A tervezési folyamatot átívelő négy alapelv
 - Világosság
 - Kapacitás
 - Konzisztencia
 - Elkötelezettség

- A képzések célközönségének, aktuális szakmai szerepeinek feltérképezése, az ismereti rés azonosítása, a képzési eredményekre való fókuszálás a képzéskialakítás fontos lépései voltak

A tervezés folyamata

- A tervezési folyamatot átívelő négy alapelv
 - Világosság
 - Világos az átfogó cél
 - Világosan azonosított a célcsoport
 - Világosan kijelöltek a célkitűzések a konkrét képzésen belül
 - Világos a folyamat tervezése, lebonyolítása
 - Világos az értékelés menete és az eredményjelzők

A tervezés folyamata

- A tervezési folyamatot átívelő négy alapelv
 - Kapacitás
 - a fejlesztésre és megvalósításra szánt személyi és tárgyi feltételek
 - Konzisztencia
 - a kiindulási célok következetes megvalósítása
 - elmélet és gyakorlati megvalósulások az eredeti célkitűzésekkel összhangban

A tervezés folyamata

- A tervezési folyamatot átívelő négy alapelv
 - Elkötelezettség minden érdekelt fél részéről
 - a képzéstervezők
 - a képzők
 - a résztvevők
 - a lebonyolítók

Módszertani fókuszok

- A felnőttkori tanulás
 - Aktív, proaktív
 - A szükségletekhez és előzetes tapasztalatokhoz illeszkedő módszerek és tartalmak
 - Interaktív feldolgozás
 - Konkrét igények
 - A tanulási eredmények monitorozása

Módszertani fókuszok

- Módszerek, eszközök, amik jól használhatónak bizonyultak:
 - Egyéni / páros / kiscsoport / nagycsoport helyzet
 - Diskurzus: kérdések megvitatása - a válaszok összerendezése
 - Handoutok megvitatása
 - Esetek, példák gyűjtése, az általánosítható tanulságok megbeszélése
 - Fogalmi tisztázás
 - Saját élmények megosztása
 - Kommunikációs gyakorlat (verbális, nonverbális jellemzők azonosítása, mondatok elemzése)
 - Problémafeltáró / önismereti kérdőívek

Tartalmi fókuszok

- A kialakított főbb tematikus egységek
 - Krízisek fajtái, jellemzői és következményei az egyén szintjén
 - A krízist kiváltó helyzetek, életesemények csoportosítása
 - A fogyatékosná válás mint krízisszituáció/krízisállapot jellemzői
 - Krízisintervenciós alapvetések
 - A bio-pszicho-szociális egyensúly megbomlása és következményei

Tartalmi fókuszok

- A kialakított főbb tematikus egységek
 - A kompetens szakember feladatai
 - Feladatok, szerepek, kompetenciák
 - A hatékony kommunikáció és az empátiás verbalizáció szerepe
 - Az empátia fogalma, kommunikációs skillek
 - A konfliktuskezelés tényezői
 - Konfliktuskezelési stratégiák, asszertív kommunikáció

Tartalmi fókuszok

- A kialakított főbb tematikus egységek
 - A stressz fajtái, jellemzői és következményei az egyén szintjén
 - Stresszkeltő események, tünetek, következmények
 - A stresszkezelés lehetőségei
 - Érzelem-központú és probléma-központú megoldások
 - Kiégés prevenció és megküzdés
 - A kiégés jelensége, fázisai, tünetek, megelőzési és beavatkozási lehetőségek

Konklúzió, perspektívák

- Szakemberek a rehabilitáció különböző szintereiről
- Szakmai kapcsolatok kiépítése
- Élménymegosztás
- Közösségépítés
- Gyakorlatba illesztett, élmény- és tapasztalatalapú tanulás bizonyul hatékonynak

Köszönjük a figyelmet!

csakvari.judit@barczy.elte.hu

billedi.katalin@barczy.elte.hu